

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 236.675 van 6 december 2016
in de zaak A. 215.950/X-16.239.**

In zake : de NV CONSTRUCTIE EN PROMOTIE VAN IMMOBILIËN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Carlos De Wolf
 kantoor houdend te 9680 Maarkedal
 Etikhovestraat 6
 bij wie woonplaats wordt gekozen
 en
 eveneens bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Charlotte De Wolf
 kantoor houdende te 9000 Gent
 Fortlaan 95

tegen :

1. de GEMEENTE BEVEREN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Stijn Verbist
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Graaf Van Hoornestraat 51
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Koen Geelen en Wouter Moonen
 kantoor houdend te 3500 Hasselt
 Gouverneur Roppesingel 131
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 26 mei 2015, strekt tot de
nietigverklaring van :
 - “de beslissing van de gemeenteraad van de gemeente Beveren d.d. 29 juli 2014
houdende de definitieve vaststelling van het rooilijn- en onteigeningsplan rond
het Fort van Haasdonk”, en

- “het ministerieel besluit van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding d.d. 5 februari 2015 waarbij aan het gemeentebestuur van Beveren machtiging tot onteigening wordt verleend van de onroerende goederen, zoals vermeld op het rooilijn- en onteigeningsplan, met het oog op de aanleg van langzaam verkeersverbindingen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Joke Goris heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 september 2016.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Charlotte De Wolf, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Claire Buggenhoudt, die *loco* advocaat Stijn Verbist verschijnt voor de eerste verwerende partij, en advocaat Frederik Ringoot, die *loco* advocaten Koen Geelen en Wouter Moonen verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Joke Goris heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekende partij is eigenares van het Fort Van Haasdonk met omliggende weilanden, waaronder het perceel gelegen te Haasdonk, Vestingsstraat, kadastraal bekend sectie C, nr. 84/b.

4. Op 29 april 2014 stelt de gemeenteraad van de gemeente Beveren het ontwerp van het rooilijn- en onteigeningsplan voorlopig vast met het oog op de aanleg van een wandelweg rondom het Fort van Haasdonk en de aanleg van verbindingswegen in de omgeving.

Volgens de innemingstabel bij de ontwerpplannen wordt onder meer beoogd om een deel van het perceel kadastraal bekend sectie C, nr. 84/b van de verzoekende partij te onteigenen, voor een totale oppervlakte van 2.617 m², 15 dm² (inneming 4 op het onteigeningsplan).

5. Tijdens het openbaar onderzoek, dat loopt van 26 mei tot en met 25 juni 2014, dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

6. In zijn zitting van 14 juli 2014 bespreekt het schepencollege van de gemeente Beveren het ingediende bezwaar en adviseert het om dit bezwaar te verwerpen.

7. Bij besluit van 29 juli 2014 stelt de gemeenteraad van de gemeente Beveren het rooilijn- en onteigeningsplan voor de verschillende wegen in de omgeving van het Fort van Haasdonk definitief vast. Dit is het eerste bestreden besluit.

Dit besluit wordt bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 18 september 2014.

8. Bij besluit van 5 februari 2015 verleent de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke kansen en Armoedebestrijding aan de gemeente Beveren een machtiging tot onteigening van de onroerende goederen, zoals vermeld op het rooilijn- en onteigeningsplan, met het oog op de aanleg van langzaam verkeersverbindingen. Dit is het tweede bestreden besluit.

Dit besluit wordt bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 19 februari 2015.

9. Op 2 oktober 2015 wordt de verzoekende partij door de eerste verwerende partij gedagvaard in onteigening voor de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, met toepassing van de wet van 17 april 1835 ‘op de onteigening ten algemene nutte’.

IV. Rechtsmacht van de Raad van State

10. Krachtens de bepalingen van de wet van 17 april 1835 ‘op de onteigening ten algemene nutte’ heeft de rechtbank van eerste aanleg, wanneer de onteigenende overheid de vordering tot onteigening bij hem heeft ingeleid, als opdracht het onteigeningsbesluit en de onteigeningsmachtiging zowel op hun interne als op hun externe wettigheid te toetsen. Die bevoegdheid van de gewone rechter sluit de bevoegdheid van de Raad van State uit om kennis te nemen van een beroep tot nietigverklaring van die handelingen; de bevoegdheidsuitsluiting geldt vanaf de dagvaarding om voor de gewone rechter te verschijnen en ten aanzien van de personen die tot die procedure toegang hebben.

Te dezen heeft de eerste verwerende partij op 2 oktober 2015 aan de verzoekende partij, eigenares van het deels te onteigenen perceel, de

dagvaarding laten betekenen om te verschijnen voor de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde.

11. Ten gevolge van de betekening van deze dagvaarding is de Raad van State zonder rechtsmacht ten aanzien van het tweede bestreden besluit, alsook ten aanzien van het eerste bestreden besluit, in zoverre daarbij het onteigeningsplan definitief wordt vastgesteld.

12. Met het eerste bestreden besluit wordt evenwel ook een rooilijnplan definitief vastgesteld.

Hierna zal het beroep worden onderzocht, enkel in zoverre het betrekking heeft op het besluit tot definitieve vaststelling van het rooilijnplan, vervat in het eerste bestreden besluit.

V. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

13. De verzoekende partij stelt dat ze pas kennis heeft genomen van het definitief vastgestelde rooilijnplan naar aanleiding van de betekening van de onteigeningsmachtiging bij aangetekend schrijven van 27 maart 2015.

Het is pas op dat ogenblik dat ze heeft vastgesteld dat de onteigeningsbeslissing onwettig was, onder meer doordat deze beslissing gesteund is op een rooilijnplan dat behept is met onwettigheden. Ze merkt op dat de onwettigheid van het rooilijnplan te allen tijde kan worden ingeroepen in toepassing van artikel 159 van de Grondwet.

Daarnaast wijst de verzoekende partij op de tekst van artikel 14, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en doet ze gelden dat het rooilijnplan, als afzonderlijke administratieve rechtshandeling niet van aard was haar belangen te schaden. Ze verduidelijkt dat

er ter plaatste reeds een langzame verkeersverbinding aanwezig is en dat deze voor haar geen probleem vormt. Het is pas met de onteigeningsmachtiging en het ten uitvoer brengen van het onteigeningsplan dat er sprake is van een daadwerkelijke schending van haar belangen.

14. De verwerende partijen werpen op dat het beroep laattijdig is, gezien de bekendmaking van het eerste bestreden besluit in het Belgisch Staatsblad van 18 september 2014.

Beoordeling

15. Uit het eerste bestreden besluit blijkt dat het rooilijnplan werd vastgesteld met toepassing van het decreet van 8 mei 2009 ‘houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen’.

16. Conform artikel 10 van dit decreet wordt het besluit houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijke rooilijnplan bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd binnen 60 dagen na de definitieve vaststelling en treedt het rooilijnplan in werking 14 dagen na die bekendmaking. Het decreet van 8 mei 2009 voorziet niet in de individuele betekening van het definitief vastgestelde rooilijnplan aan de eigenaars van de onroerende goederen die zich in het rooilijnplan bevinden.

De beroepstermijn gaat dan ook in vanaf het ogenblik van de publicatie bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

Daarbij dient te worden aangestipt dat het rooilijnplan en het onteigeningsplan, die bij het eerste bestreden besluit zijn vastgesteld, twee zelfstandige beslissingen vormen die volkomen los van mekaar kunnen worden gedacht en waarvan de eerste niet specifiek voorbereidend is ten aanzien van de tweede. Het enkele feit dat aan de vaststelling van het rooilijnplan een onteigeningsplan werd gekoppeld, heeft niet tot gevolg dat de definitieve vaststelling van het rooilijnplan geen uitvoerbare en op zichzelf aanvechtbare

rechtshandeling zou uitmaken en dat het rooilijnplan alleen tezamen met de onteigeningsmachtiging het voorwerp van een beroep tot nietigverklaring kan zijn. De verzoekende partij kan dus niet gevolgd worden waar zij stelt dat de beroepstermijn tegen de definitieve vaststelling van het rooilijnplan slechts aanvangt met de eventuele bekendmaking of kennisgeving van de onteigeningsmachtiging.

17. Te dezen werd het eerste bestreden besluit bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 18 september 2014.

18. Het op 26 mei 2015 ingestelde beroep is derhalve laattijdig en onontvankelijk.

VI. Kosten en rechtsplegingsvergoeding

Standpunt van de partijen

19. De verzoekende partij vraagt dat de kosten ten laste worden gelegd van de verwerende partijen, daarbij inbegrepen een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro.

Zowel de eerste als de tweede verwerende partij vragen om de kosten ten laste te leggen van de verzoekende partij. Zij vorderen elk een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro.

Beoordeling

20. Overeenkomstig artikel 30/1, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de afdeling bestuursrechtspraak een rechtsplegingsvergoeding toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en honoraria van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij.

21. Te dezen zijn er, met het oog op de toewijzing van de kosten, twee voorwerpen van de vordering te onderscheiden: enerzijds de besluiten inzake de onteigening, met name de definitieve vaststelling van het onteigeningsplan en de machtiging tot onteigening, en anderzijds de definitieve vaststelling van het rooilijnplan.

22. Wat de bestreden akten inzake de onteigening betreft, past het, gelet op de tussengekomen dagvaarding, om de kosten ten laste van de verwerende partijen te leggen, elk voor de helft, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding ten behoeve van de verzoekende partij.

De opmerking van de tweede verwerende partij dat het slechts de eerste verwerende partij is die besloten heeft tot dagvaarding in onteigening over te gaan, doet niet ter zake, nu de tweede verwerende partij de nodige machtiging heeft verleend om tot deze onteigening over te gaan.

De kosten van dit deel van de vordering bedragen 100 euro, zijnde de helft van het rolrecht van het beroep tot nietigverklaring, en 350 euro, zijnde de helft van het basisbedrag van een rechtsplegingsvergoeding.

23. In zoverre het beroep is gericht tegen de definitieve vaststelling van het rooilijnplan, is het beroep laattijdig ingediend. Aldus komen voor dit luik van de vordering de kosten ten laste van de verzoekende partij, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding verschuldigd aan de eerste verwerende partij als zijnde de auteur van het bestreden besluit houdende de definitieve vaststelling van het rooilijnplan.

De kosten hiervan worden vastgesteld op 100 euro, zijnde de helft van het rolrecht van het beroep tot nietigverklaring, en 350 euro, zijnde de helft van het basisbedrag van een rechtsplegingsvergoeding.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verwerende partijen worden, elk voor de helft, verwezen in de helft van de kosten van de vordering tot nietigverklaring, zijnde 100 euro als de helft van het rolrecht en een rechtsplegingsvergoeding ten belope van 350 euro, die toegekend wordt aan de verzoekende partij.

De verzoekende partij wordt verwezen in de andere helft van de kosten van de vordering tot nietigverklaring, zijnde 100 euro als de helft van het rolrecht en een rechtsplegingsvergoeding ten belope van 350 euro, die toegekend wordt aan de eerste verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zes december 2016, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust